

Re-Accredited 'B++' 2.86 CGPA by NAAC

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

University Campus, Udhna-Magdalla Road, SURAT - 395 007, Gujarat, India.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી

યુનિવર્સિટી કેમ્પસ, ઉદ્દના-મગદલા રોડ, સુરત - ૩૯૫ ૦૦૭, ગુજરાત, ભારત.

Tel : +91 - 261 - 2227141 to 2227146, Toll Free : 1800 2333 011, Digital Helpline No.- 0261 2388888
E-mail : info@vnsgu.ac.in, Website : www.vnsgu.ac.in

-: પરિપત્ર :-

યુનિવર્સિટી સંલગ્ન વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની તમામ કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓને જણાવવાનું કે, શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૬-૨૭ થી અમલમાં આવનાર NEP-2020 અંતર્ગત બી.એ. ઓનર્સ સંસ્કૃત વિષયના સેમેસ્ટર-૭ અને ૮ના Honours (with OJT/without OJT) અને Honours with Research નો અભ્યાસક્રમ અંગે સંસ્કૃત વિષયની અભ્યાસ સમિતિની તા.૦૪/૦૨/૨૦૨૬ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક: ૦૨ થી કરેલ ભલામણ સ્વીકારી વિનયન વિદ્યાશાખાની તા.૧૦/૦૬/૨૦૨૬ ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક:૪૦ થી કરેલ ભલામણને એકેડેમિક કાઉન્સિલની તા.૧૮/૦૬/૨૦૨૬ ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક: ૮૨ થી મંજૂર કરેલ છે. જેનો અમલ કરવા આથી જાણ કરવામાં આવે છે.

(બિડાણ: ઉપર મુજબ)

ક્રમાંક : ઓથો./પરિપત્ર/સિલેબસ/૧૩૭૭૬/૨૦૨૬
તા.૨૩-૦૬-૨૦૨૬

કુલસચિવ

પ્રતિ,

૧) યુનિવર્સિટી સંલગ્ન વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની તમામ કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓ.

.....આપશ્રીની કોલેજના સંબંધિત શિક્ષકોને જાણ કરી અમલ કરવા સારું.

૨) ડીનશ્રી, વિનયન વિદ્યાશાખા.

૩) પરીક્ષા નિયામકશ્રી, પરીક્ષા વિભાગ, વીર નર્મદ દ. ગુ. યુનિવર્સિટી, સુરત.

.....તરફ જાણ તેમજ અમલ સારું.

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

Programme Name: B.A. Sanskrit (Honours / Honours with Research)

AS PER NEP 2020

Teaching Evaluation Scheme As per NEP 2020

Semester-7

Sr. No	Course Category	Course Code	Course Title	Marksheet Title in English	Level of	Teaching		Exam		Credit		Internal		External		Total	
						TH	PR	TH	PR	TH	PR	TH	PR	TH	PR	TH	PR
1	MAJOR	SAN MAJOR-17	केशवमिश्रकृत तर्कभाषा (न्यायदर्शन) एवं अनुवाद	Keshśavmishrakrut Tarkbhāshā Evam Anuvada	400	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
2	MAJOR	SAN MAJOR-18	श्रीमद् शंकराचार्य कृत ब्रह्मसूत्र शांकरभाष्यम्- स्मृतिपाद (नियतांश)	Śrimad Śankrācārya krut Brahmsūtra Śānkarbhāṣaya - Smrutipāda (Niyatāns)	400	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
3	MAJOR	SAN MAJOR-19	महाकवि बाणभट्टविरचिता कादम्बरी- महाश्वेतावृत्तान्त ।	Mahākavi Bānhaṭṭaviracitā Kādambari Mahāśvetāvrutant	400	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
4	* MAJOR	SAN MAJOR-20	संस्कृतललितसाहित्यम् -प्रशिष्टमहाकाव्यम् -नैषधचरितम् -सर्ग:- १(नियतांश)	Sanskrutlalitsāhityam-praśiṣṭamahākāvyaṃ-Naiṣadhacaritam-Sarg-1(Niyatānsa)	400	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
5	* MAJOR		Research Methodology Paper – I	Research Methodology Paper – I													
6	# MINOR		Foundamentals of Cyber Security	Fundamental of Syber Security													
7	**OJT/RP																

નોંધ:

* પેપર 20 અને Research Methodology Paper – I ફક્ત Without OJTનો વિકલ્પ પસંદ કરનાર વિદ્યાર્થી માટે જ છે.

Foundamentals of Cyber Security પેપર ફરજિયાત છે.

**યૂનિવર્સિટી નિયમ મુજબ OJT/RPની 06 ક્રેડિટ છે.

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

Programme Name: B.A. Sanskrit (Honours / Honours With Research)

AS PER NEP 2020

Teaching Evaluation Scheme As per NEP 2020

Semester-8																	
Sr. No	Course Category	Course Code	Course Title	Marksheet Title in English	Level of	Teaching		Exam		Credit		Internal		External		Total	
						TH	PR	TH	PR	TH	PR	TH	PR	TH	PR	TH	PR
1	MAJOR	SAN MAJOR-21	भट्टोजी दीक्षित विरचितम् वैयाकरण सिद्धान्त कौमुद्यां अच् सन्धिः एवं समासाः।	Bhaṭṭojidīkṣita Viracitam Vaiyakaran Siddhantjaumudayām Aca sandhihi Evam samāsāha	400	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
2	MAJOR	SAN MAJOR-22	आचार्यदण्डिविरचितम् काव्यादर्शः (परिच्छेदः-१)	Ācāryadaṇḍiviracitam Kāvyaḍarśa (Paricheda-1)	400	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
3	MAJOR	SAN MAJOR-23	महाकवि कालिदास विरचितम् – मालविकाग्निमित्रम्	Mahākavi kālidāsa viracitam-Mālvikāmitram	400	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
4	*MAJOR	SAN MAJOR-24	श्री पातञ्जल योगदर्शनम् साधनपादः (नियतांश)	Śri Pātanjalyogdarśanam-Sādhanpādah(Niyatānśa)	400	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
5	*MAJOR		Research Methodology Paper – II	Research Methodology Paper II	200	2hr/Week	0	1h	0	2	0	25	0	25	0	50	0
6	# MINOR		Entrepreneurship	Entrepreneurship	400	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
7	**OJT/RP																

નોંધ:

* પેપર 24 અને Research Methodology Paper – II ફક્ત Without OJTનો વિકલ્પ પસંદ કરનાર વિદ્યાર્થી માટે જ છે.

Entrepreneurship પેપર ફરજિયાત છે.

** યુનિવર્સિટી નિયમ મુજબ OJT/RPની 06 ક્રેડિટ છે.

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

B.A. SANSKRIT

(HONORS / HONORS WITH RESEARCH)

(SEMESTER- 7 & 8)

SYLLABUS & PAPER STYLE

EFFECTIVE FROM - 2026-27

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

PROGRAM TITLE

Name of Program	B.A.in Sanskrit (Honours / Honours with Research)
Program Abbreviation	B.A.
Duration	3 Years Degree / 4 Years Honours
Eligibility Criteria	After 3 Years UG
Pre-requisite	After 3 Years UG
Medium of Instruction	Gujarati
Objective of Program	To obtain the knowledge and information of the origin and development of the language & literature of ancient Sanskrit,
Program Outcome (PO)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ To acquire the knowledge and information of the origin and development of the Sanskrit language & literature. i.e. of ancient Sanskrit, Vedic & post Vedic, the theory & concept of evolution of Sruṣṭi (Universe). ➤ To make familiar with various forms of Sanskrit literature and also the history of Sanskrit literature. ➤ To acquire the philosophy, life skills, culture, ethics, values of Hindu religion and morals of humanism. ➤ To provide the expressive capacity with the basic rules of speaking and writing in this language. ➤ To realize the importance of this language in modern perspective. ➤ To study the linguistics of Sanskrit language & literature.

Program Specific Outcomes (PSO)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ To be able to understand the origin of the language and the evolution and development of it. ➤ To make students familiar the theory and concept of epic, poetry, drama and other forms of Sanskrit literature and also the life and works of the Sanskrit writers. ➤ To learn the grammar and syntax of the language. 						
Mapping between Pos and PSOs	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	

Subject Code [2601001207010401]

SEMESTER- 7

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT									
SYLLABUS									
Program Name	B.A.in Sanskrit (Honours / Honours with Research)								
Semester	7 th								
NCrF Credit Level	6								
Course Type	Major								
Course Subtype	Nil								
Subject Type	Discipline Specific								
Course Code	SANS-MAJOR-17								
Course Level	400								
Course Title	કેશવમિશ્રકૃત તર્કભાષા (ન્યાયદર્શન) એવં અનુવાદ								
Credit	Theory:	04	Practical:0				Total:04		
Effective Form	Academic Year: 2026-27								
Course Outcomes	CO1 : ષડ્દર્શનનો ભારતીય સાહિત્યના અમૂલ્ય ગ્રંથો છે, તેનું મહત્વ સમજશે CO2 : દર્શન પરંપરામાં ન્યાયદર્શનનું વિશિષ્ટ જ્ઞાન મેળવશે CO3 : ન્યાયદર્શનના અભ્યાસથી તર્કશક્તિ, વાદ, વિવાદ તથા તર્કબદ્ધ રજૂઆત શીખશે. CO4 : ન્યાયદર્શન થકી તર્કભાષાની વિશેષતાઓ સમજશે. CO5 : ન્યાયદર્શનનો ઉદ્ભવ, વિકાસ પરંપરાના આચાર્યો, પ્રાચીન નવ્યન્યાયની રૂપરેખાથી પરિચિત થશે. CO6 : કેશવમિશ્ર તથા તેમની કૃતિ તર્કભાષાનો ઊંડો અભ્યાસ થશે.								
Mapping between Cos and PSOs		PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8
	CO1								
	CO2								
	CO3								
	CO4								
	CO5								
	CO6								

Course Content	<p>Unit - 1</p> <p>ન્યાયદર્શનનો પરિચય-ન્યાયદર્શનનો ઉદ્ભવ, વિકાસ પરંપરાના આચાર્યો, પ્રાચીન નવ્યન્યાયની રૂપરેખા, ન્યાય-વૈશેષિક દર્શનની વિશેષતાઓ</p> <p>Unit – 2</p> <p>કેશવમિશ્રનો પરિચય, તર્કભાષાનો પરિચય, તર્કભાષાની વિશેષતાઓ. તર્કભાષા ઉપોદ્ભાતથી પ્રમાણ પદાર્થ સુધી.</p> <p>Unit – 3</p> <p>પ્રમેય, તર્ક, વાદ, જલ્પ, વિતંડા, હેત્વાભાસ, છલ, જાતિ, નિગ્રહસ્થાન</p> <p>Unit – 4</p> <p>ગુજરાતીમાંથી સંસ્કૃતમાં અનુવાદ અપઠિત ગદ્યખંડો. (નોંધ: સુબોધ સંસ્કૃત ભાષાંતર પાઠમાલા-પ્રથમ ભાગ, રસિકલાલ અમૃતલાલ પરીખ, પ્રાપ્તિસ્થાન: ભારતીય વિદ્યામંડળ, બાલાજી રોડ, સુરત.</p>
-----------------------	---

NOTE:	REFERENCES (Other latest readings will be referred to as required.)
1	ન્યાય – વૈશેષિક દર્શન – નગીન જી. શાહ , યુનિ. નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
2	હિંદુ તત્ત્વજ્ઞાનનો ઇતિહાસ નર્મદાશંકર મહેતા, ગુજરાત વિદ્યાનસભા, અમદાવાદ ૧૯૬૨
3	તર્કભાષા- બદ્રીનાથ શુક્લ MLDB ,વારાણસી
4	Indian Philosophy – Das Gupta, Motilal Banarasidass Pub.House, ,New Delhi,2024

Teaching Methodology	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Method	Internal Assessment : 50 Marks External Assessment :50 Marks

Subject Code [2601001207020402]

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT SYLLABUS																																																																
Program Name	B.A.in Sanskrit (Honours / Honours with Research)																																																															
Semester	7 th																																																															
NCrF Credit Level	6																																																															
Course Type	Major																																																															
Course Subtype	Nil																																																															
Subject Type	Discipline Specific																																																															
Course Code	SANS-MAJOR- 18																																																															
Course Level	400																																																															
Course Title	श्रीमद् शंकराचार्य कृत ब्रह्मसूत्र शांकरभाष्यम् – स्मृतिपाद (नियतांश)																																																															
Credit	Theory:04 Practical:0 Total:04																																																															
Effective Form	Academic Year: 2026-27																																																															
Course Outcomes	CO1: आस्तिक दर्शनने समज्ज् CO2: सूत्र, भाष्य अने अधिकरणनी समज् केणव्ज् CO3: शंकराचार्यनी साथे अन्य भाष्यकारोनी परियय मेणव्ज् CO4: ब्रह्म जगतनुं कारण् छे ते स्मृति अने श्रुति वाक्योना प्रमाण्थी समज् शक्ज्.																																																															
Mapping between Cos and PSOs	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>PSO1</th> <th>PSO2</th> <th>PSO3</th> <th>PSO4</th> <th>PSO5</th> <th>PSO6</th> <th>PSO7</th> <th>PSO8</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>CO1</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>CO2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>CO3</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>CO4</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>CO5</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>CO6</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8	CO1									CO2									CO3									CO4									CO5									CO6								
	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8																																																								
CO1																																																																
CO2																																																																
CO3																																																																
CO4																																																																
CO5																																																																
CO6																																																																
Course Content	Unit - 1 <ul style="list-style-type: none"> • प्रमुञ्ज् भाष्यकारोनी परियय • शंकराचार्यना ज्ज्वन-समय-कवननो परियय • शंकराचार्यनुं तत्त्वज्ञान (सिद्धान्तो) Unit – 2 ब्रह्मसूत्र शांकरभाष्य - अधिकरण १ तः ४ Unit – 3 ब्रह्मसूत्र शांकरभाष्य - अधिकरण ५ तः ८																																																															

	Unit – 4 ब्रह्मसूत्र शांकरभाष्य- अधिकरण ९ तः १३
References	
1.	शंकराचार्यनुं तत्त्वज्ञान – प्रो. सी.वी. रावण, ग्रंथनिर्माण बोर्ड, अमदावाड.
2.	आदि शंकराचार्य विरचित ब्रह्मसूत्रभाष्य अध्याय १ अने २, संपादक; गौतम पटेल, प्रकाशक; संस्कृत सेवा समिति, अमदावाड.
3.	ब्रह्मसूत्र - शांकरभाष्यम् - डो. लक्ष्मेश व. जोषी, पार्श्व पब्लिकेशन - अमदावाड
4.	श्रीमद् शंकराचार्य विरचित ब्रह्मसूत्रभाष्य - स्मृतिपाठ, संपादिका - प्रा.डो. पुनिता नागरञ्ज देसाई, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाड-१
5.	ब्रह्मसूत्र - शांकरभाष्यम् 'ब्रह्मतत्त्वविमर्शिनी' हिन्दीव्याख्योपेतम् - स्वामी श्रीहनुमानदासजी षट्शास्त्री, वाराणसी
6.	वेदान्तनो पारिभाषिक कोश, प्रा. सी.वी. रावण, प्रज्ञा प्रकाशन.अमदावाड
7.	भारतीय दर्शन, रचयिता: श्री सतीशचन्द्र चट्टोपाध्याय, प्रकाशक - पुस्तक-भंडार, पटना.
8.	Introduction to Vedanta, P. Nagarajaa Rao, bhartiya vidya bhavan, Bombay.
9.	BRAHMA- SUTRAS By Swami Vireswaranamba, Advaita Ashrama, Matavati, Almora, Himalayas, 1936

Teaching Methodology	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Method	Internal Assessment : 50 Marks External Assessment :50 Marks

Subject Code [2601001207030403]

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT SYLLABUS																																																																
Program Name	B.A.in Sanskrit (Honours / Honours with Research)																																																															
Semester	7th																																																															
NCrF Credit Level	6																																																															
Course Type	Major																																																															
Course Subtype	Nil																																																															
Subject Type	Discipline Specific																																																															
Course Code	SANS.-MAJOR -19																																																															
Course Level	400																																																															
Course Title	મહાકવિ બાળમદ્વિરચિતા કાદમ્બરી-મહાશ્વેતાવૃત્તાંતઃ ।																																																															
Credit	Theory:04 Practical:0 Total:04																																																															
Effective Form	Academic Year: 2026-27																																																															
Course Outcomes	<p>CO1: સંસ્કૃત અલંકાર શાસ્ત્રની દ્રષ્ટિએ ગદ્ય અને પદ્યના ભિન્ન ભિન્ન સ્વરૂપોની સમજ મેળવશે.</p> <p>CO2 : સંસ્કૃત ગદ્યસાહિત્યમાં કથા અને આખ્યાયિકાના સ્વરૂપની સમજ કેળવાય તથા રસ જાગૃત થાય.</p> <p>CO3 : કાદમ્બરી-મહાશ્વેતાવૃત્તાંતઃ કથાનો પરિચય થાય</p> <p>CO4: અલંકારશાસ્ત્રીઓએ આપેલા વિશિષ્ટ પદ્મચના સીત્તિઃ દ્વારા ગદ્યની શૈલીની સમજ કેળવાય.</p> <p>CO5: કાદમ્બરી ની કથા દ્વારા મહાકવિ બાણભદ્રની સર્જનશક્તિ, પ્રતિભા, અને અભ્યાસ તેમની શૈલીમાં ભવ્યતા તેમજ ગદ્યમાં સંગીતમયતા, નાદમાધુર્ય , ગદ્યાત્મકતા તેમજ વાક્યરચનાના અપાર વૈવિધ્યનો પરિચય થાય.</p> <p>CO6 : કાદમ્બરી ની કથાના અભ્યાસ દ્વારા તે સમયના સામાજિક, આર્થિક, વ્યવહારિક જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરી શકે.</p> <p>CO7:કાદમ્બરી ની કથા દ્વારા જીવનલક્ષી મૂલ્યોની સમજ કેળવશે.</p> <p>CO8 :કાદમ્બરી ની કથા દ્વારા પ્રાચીનથી આધુનિક સમાજ વ્યવસ્થામાં થયેલાં પરિવર્તનનું સમીક્ષાત્મક મૂલ્યાંકન કરી બોધ મેળવશે.</p>																																																															
Mapping between Cos and PSOs	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>PSO1</th> <th>PSO2</th> <th>PSO3</th> <th>PSO4</th> <th>PSO5</th> <th>PSO6</th> <th>PSO7</th> <th>PSO8</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>CO1</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>CO2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>CO3</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>CO4</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>CO5</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>CO6</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8	CO1									CO2									CO3									CO4									CO5									CO6								
	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8																																																								
CO1																																																																
CO2																																																																
CO3																																																																
CO4																																																																
CO5																																																																
CO6																																																																

Course Content	UNIT – I (12) <ul style="list-style-type: none"> • संस्कृत गद्य साहित्यनो परियय • महाकवि बाणभट्ट- ज्वन, कवन अने समय • कथा अने आभ्यायिकानुं स्वरुप • महाकवि बाणभट्टनी विद्वत्ता • कृति आधारित विषयवस्तु
	UNIT – II कादम्बरी-महाश्वेतावृत्तांतः
	UNIT – III कादम्बरी-महाश्वेतावृत्तांतः
	UNIT – IV कादम्बरी-महाश्वेतावृत्तांतः
Reference Books	
1.	प्रशिष्ट संस्कृत साहित्यनो इतिहास-अमृत उपाध्याय, युनिवर्सिटी ग्रंथ निर्माणा बोर्ड, अमदावाड.
2.	कादम्बरी-महाश्वेतावृत्तांतः- सं – विजय पंड्या, पार्श्व प्रकाशन, अमदावाड- आवृत्ति- १९९५.
3.	कादम्बरी- महाश्वेतावृत्तांतः-सं-डॉ.ऐस.डी.आला, सरस्वती पुस्तक भंडार,अमदावाड-१ १९९८.
4.	A History of Sanskrit Literature- By A.B. Keith, Oxford University Press.
Teaching Methodology	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Method	Internal Assessment : 50 Marks External Assessment : 50 Marks

Subject Code [2601001207050404]

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT SYLLABUS										
Program Name	B.A.in Sanskrit (Honours / Honours with Research)									
Semester	7 th									
NCrF Credit Level	6									
Course Type	Major									
Course Subtype	Nil									
Subject Type	Discipline Specific									
Course Code	SANS-MAJOR-20*									
Course Level	400									
Course Title	સંસ્કૃતલલિતસાહિત્યમ્ -પ્રશિષ્ટમહાકાવ્યમ્ -નૈષધચરિતમ્ -સર્ગ:-૧(નિયતાંશ)									
Credit	Theory:	4	Practical:0	0	Total:	4				
Effective Form	Academic Year: 2026-27									
Course Outcomes	CO1: પ્રશિષ્ટ મહાકાવ્યોનું જ્ઞાન અને ભાષાકીય વિશેષતા સમજશે CO2: શ્રીહર્ષની લેખનશૈલી સમજશે CO3: નૈષધચરિતમ્ને વિદ્વાનો માટે ઔષધ શા માટે કહ્યું છે ? તેનું રહસ્ય સમજશે CO4 મહાભારતનાં પ્રસિદ્ધ પાત્રોનાં પ્રસંગોમાંથી સત્ય ,ધર્મ, પ્રેમ વિષે સમજ કેળવશે CO5: સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ, મહાકાવ્યોની વિશેષતા સમજી ભવ્ય ભારતીય સંસ્કૃતિને જાણશે CO6: કાવ્યના રસાસ્વાદનની પદ્ધતિ શીખશે									
Mapping between Cos and PSOs		PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8	
	CO1									
	CO2									
	CO3									
	CO4									
	CO5									
	CO6									

	<p>UNIT – I नैषधचरितम् महाकाव्यना कर्तानो परिचय महाकाव्यनी उत्पत्ति , विकास , लक्षणो साथे महाकाव्योनी विशेषता, कृतिना पात्रो, वर्णनो , संवादो, कृतिनु सर्वांगी विवेचन, श्रीहर्षनी शैली वगरे</p> <p>UNIT – II नैषधचरितम् -सर्ग:-१ १ तः ४८ श्लोकाः</p> <p>UNIT – III नैषधचरितम् -सर्ग:-१ ४९ तः ९६ श्लोकाः</p> <p>UNIT – IV नैषधचरितम् -सर्ग:-१ ९७ तः १४५ श्लोकाः</p>
Reference Books	संस्कृत साहित्यनो परिचय - डॉ. अ.डी.शास्त्री
	संस्कृत महाकाव्य की परंपरा, डॉ.केशवराव मुसलगावकर,चौखम्बा विद्याभवन,वाराणसी
	नैषधचरितम्-डो देवर्षि शास्त्री, चौखम्बा कृष्णदास अकादमी, वाराणसी
Teaching Methodology	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Method	Internal Assessment : 50 Marks External Assessment : 50 Marks

❖ **Following papers' Syllabus will be Provided by University:**

- **Research Methodology Paper – I (Major) Credits-02)**
- **Minor paper -Fundamentals of Cyber Security (Credit -04)**

* SANS-MAJOR 20 અને Research Methodology Paper – I ફક્ત Without OJTનો વિકલ્પ પસંદ કરનાર વિદ્યાર્થી માટે જ છે.

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT SYLLABUS					
Program Name	B.A.in Sanskrit (Honours / Honours with Research)				
Semester	8 th				
NCrF Credit Level	6				
Course Type	Major				
Course Subtype	Nil				
Subject Type	Discipline Specific				
Course Code	SANS.- MAJOR -21				
Course Level	400				
Course Title	भट्टोजी दीक्षित विरचितम् वैयाकरणसिद्धान्तकौमुद्यां अच् सन्धिः एवं समासाः।				
Credit	Theory: Theory	04	Practical:0		Total:04
Effective Form	Academic Year: 2026-27				
Course Outcomes	<p>CO1 -अष्टाध्यायीना परियय द्वारा अने सिद्धांत कौमुदी अंतर्गत अच् प्रकरणं विशिष्ट ज्ञान मेणवशे.</p> <p>CO2 -बे स्वरोना संयोगथी यता परिवर्तनने योग्य रीते ओणभशे अने सज्जता केणवशे.</p> <p>CO3 -अच् सन्धिना प्रकारे जेम के गुण वृद्धि यण् आयादि ने उदाहरण साथे वर्गीकृत करी शकशे.</p> <p>CO4 -बे शब्दोने जोडीने योग्य संहिता रूप बनावी शकशे अने आपेला शब्दोमांथी सन्धिविच्छेद करी शकशे.</p> <p>CO5 - पदोनी हार माणा गोठवाय त्यारे अक पदनो अंतिम स्वर के व्यंजन तेनी पाछणना पदनो आरंभिक स्वर के व्यंजन जोडे संधि ध्वनि विकार पामे छे ते समजशे.</p> <p>CO6 -बे पदोने साथे बेसाडीने समासोनी रचना करवामां आवता संस्कृत वाक्योनी सुबोध अर्थ थशे जेनी प्राथमिक समज मेणवशे.</p>				

	<p>CO7-બે શુદ્ધ પ્રકૃતિ સ્વરૂપ શબ્દો વચ્ચે સંધિ કાર્યથી સમાસ બને છે. જે અંગે નિપુણતા કેળવશે.</p> <p>CO8 -ઓજ: સમાસ ભૂયસ્ત્વમ્ એતત્ ગદ્યસ્ય જીવિતમ્ । વિધાનાનુસાર સન્ધિના નિયમો, સમાસ વિધિ, સમાસની ઓળખ અને પ્રકારોથી પરિચિત થશે.</p>																																																															
<p>Mapping between Cos and PSOs</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>PSO1</th> <th>PSO2</th> <th>PSO3</th> <th>PSO4</th> <th>PSO5</th> <th>PSO6</th> <th>PSO7</th> <th>PSO8</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>CO1</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>CO2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>CO3</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>CO4</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>CO5</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>CO6</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8	CO1									CO2									CO3									CO4									CO5									CO6								
	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8																																																								
CO1																																																																
CO2																																																																
CO3																																																																
CO4																																																																
CO5																																																																
CO6																																																																
<p>Course Content</p>	<p>Unit - 1 પ્રસ્તાવના</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ અક્ષરમ્, સંસ્કૃતાક્ષરાણિ, સ્વરાઃ, અયોગવાહાઃ, વ્યઞ્જનાનિ। સ્વરાઃ ત્રિવિધાઃ। ૧.૨.૨૭ હ્રસ્વઃ સ્વરાઃ, દીર્ઘઃ સ્વરાઃ, પ્લુત સ્વરાઃ। સ્વરાણામ્ અન્તર્ભેદાઃ-ઉદાત્તઃ । ૧.૨.૨૯, અનુદાત્તઃ। ૧.૨.૩૦, સ્વરિતઃ । ૧.૨.૩૧, અનુનાસિકઃ। ૧.૧.૮, અયોગવાહાઃ ચત્વારાઃ, માહૈશ્વરસૂત્રાણિ ➤ સન્ધિઃ -પરિભાષા ➤ સન્ધિનાં નિયમો-૧. આદેશરૂપ ૨. આગમ રૂપ ૩. લોપ રૂપ ૪. પ્રકૃતિભાવરૂપ. ➤ સન્ધિનાં ભેદો - ત્રિવિધ સન્ધિઃ - ૧ સ્વર (અચ્) સન્ધિઃ ૨ વ્યઞ્જન્ (હલ્) સન્ધિઃ ૩ વિસર્ગસન્ધિશ્ચ ઇતિ । <p>યુનિટ : 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ સ્વર સન્ધિના આઠ પ્રકાર - સ્વરસન્ધયઃ અષ્ટવિધાઃ ૧. દીર્ઘ સન્ધિ ૨. ગુણ સન્ધિ ૩. વૃદ્ધિ સન્ધિ ૪. યણ સન્ધિ <p>યુનિટ - 3</p> <ul style="list-style-type: none"> ૫ યાન્તવાન્તાદેશ સન્ધિ ૬. પૂર્વ રૂપ સન્ધિ ૭. પર રૂપ સન્ધિ ૮ પ્રકૃતિભાવ સન્ધિ (સન્ધિનો અભાવ) 																																																															

	યુનિટ – 4 સમાસ પરિચય- અવ્યયીભાવ, તત્પુરુષ, બહુવ્રીહિ, દ્વન્દ્વ, કર્મધારય, અને દ્વિગુ સમાસ
Reference Books	<ol style="list-style-type: none"> 1. સંજ્ઞા પ્રકરણ - ડૉ. વસન્તકુમાર મ.ભટ્ટ, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ. 2. સંસ્કૃત વાક્ય સંરચના - ડૉ.વસન્તકુમાર મ. ભટ્ટ. સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર અમદાવાદ 3. સંસ્કૃત સમાસ ઓળખ અને પ્રકારો - ડૉ.વસન્તકુમાર મ. ભટ્ટ, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ. 4. સંસ્કૃત વ્યાકરણનિકર - પ્રો.ઉમાશંકર શર્મા ‘ઋષિ’ ચૌખમ્બા ,વારાણસી 5. વૈયાકરણ સિદ્ધાન્તકૌમુદી - શ્રી ગોપાલદત્ત પાણ્ડેય , ચૌખમ્બા સુરભારતી પ્રકાશન વારાણસી 6. સંસ્કૃત વ્યાકરણશાસ્ત્ર કા ઇતિહાસ,ભાગ: -૧,૨,૩ સમ્પાદક-યુધિષ્ઠિર મીમાંસકઃ, ચૌખમ્બા વિદ્યાભવન, વારાણસી 7. પાણિનીય વ્યાકરણ વિમર્શ -ડૉ.વસન્ત મ. ભટ્ટ, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ 8. સંસ્કૃત વ્યાકરણ પથદીપ -સં. જતીન પંડ્યા, ગજાનન પ્રકાશન, સુરત 9. વૈયાકરણ સિદ્ધાન્તકૌમુદી -નિર્ણયસાગર પ્રેસ, મુમ્બઇ 1965 10. વ્યાકરણ કા સંક્ષિપ્ત ઇતિહાસ ,રમાકાન્ત મિશ્રં, ચૌખમ્બા વિદ્યાભવન, વારાણસી 11. અષ્ટાધ્યાયી- નરેશઃ ઝા, ચૌખમ્બા વિદ્યાભવન, વારાણસી
Teaching Methodology	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Method	Internal Assessment: __50__ Marks External Assessment: __50__ Marks

**VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
SYLLABUS**

Program Name	B.A.in Sanskrit (Honours / Honours with Research)									
Semester	8 th									
NCrF Credit Level	6									
Course Type	Major									
Course Subtype	Nil									
Subject Type	Discipline Specific									
Course Code	SANS-MAJOR-22									
Course Level	400									
Course Title	आचार्यदण्डिविरचितम् काव्यादर्शः (परिच्छेदः-१)									
Credit	Theory:	04	Practical:0			Total:04				
Effective Form	Academic Year: 2026-27									
Course Outcomes	<p>CO1: काव्यशास्त्रीय ग्रंथनो परिचय मेणवे</p> <p>CO2: काव्यना लेटो-प्रलेटो विशे ज्ञे</p> <p>CO3: काव्यना विविध गुणो-टोषोथी वाकेइ थाय.</p> <p>CO4: काव्य विवेचनाना शास्त्रीय सिद्धांतोनी समज केणवे.</p> <p>CO5: आदर्श काव्यनां लक्षणो समजे</p> <p>CO6: सर्जनात्मक शक्ति विकसावी शके</p> <p>CO7: साहित्यसौंदर्यनी अनुभूति मेणवे</p> <p>CO8: काव्यना विविध स्वरूपोनी समज केणवे</p> <p>CO9: लाषानी शुद्धता अने अभिव्यक्ति कलाने विकसावी शके</p> <p>CO10: काव्यरचनानी पद्धतिनुं मार्गदर्शन मेणववुं</p> <p>CO11: अलंकार-विचारनो व्यापक परिचय मेणवे</p>									
Mapping between Cos and PSOs		PSO 1	PSO 2	PSO 3	PSO 4	PSO 5	PSO 6	PSO 7	PSO8	
	CO1									
	CO2									

	CO3									
	CO4									
	CO5									
	CO6									
Course Content										
UNIT-I	-કાવ્યશાસ્ત્રીય ગ્રંથ 'કાવ્યાદર્શ'નો પરિચય -આચાર્ય દંડીનું જીવન-સમય-કવન -પદ્યસાહિત્યનો પરિચય -દંડીની અલંકાર વિચારણા -કાવ્યાદર્શનું વિષયવસ્તુ									
UNIT – II	કાવ્યાદર્શ પ્રથમ: પરિચ્છેદ: કારિકા ૧-૩૫									
UNIT-III	કાવ્યાદર્શ પ્રથમ: પરિચ્છેદ: કારિકા ૩૬-૭૦									
UNIT_IV	કાવ્યાદર્શ પ્રથમ: પરિચ્છેદ: કારિકા ૭૧-૧૦૫									

REFERENCES

1.	'કાવ્યાદર્શ' - બાબુભાઈ હાલચંદ શાહ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન નિશાળપોળ, ઝવેરીવાડ, રિલીફરોડ, અમદાવાદ.
2.	'કાવ્યાદર્શ' -ડૉ. જાગૃતિ એસ. પંડ્યા-સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ-૧
3.	'કાવ્યાદર્શ' -આચાર્ય શ્રીરામચંદ્રમિશ્ર -ચોખમ્બા વિદ્યાભવન, વારાણસી.

Teaching Methodology	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Method	Internal Assessment : 50 Marks External Assessment :50 Marks

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
SYLLABUS

Program Name	B.A.in Sanskrit (Honours / Honours with Research)				
Semester	8 th				
NCrF Credit Level	6				
Course Type	Major				
Course Subtype	Nil				
Subject Type	Discipline Specific				
Course Code	SANS–Major-23				
Course Level	400				
Course Title	મહાકવિ કાલિદાસ વિરચિતમ્ – માલવિકાગ્નિમિત્રમ્ 				
Credit	theory:	04	Practical:0		Total:04
Effective Form	Academic Year: 2026-27				
Course Outcomes	<p>CO1 – ભરતમુનિના નાટ્યશાસ્ત્રની પરંપરા અને લક્ષણોથી માહિતગાર થાય</p> <p>CO2 – દશરૂપકકાર ધનંજયે આપેલા નાટકના લક્ષણોથી પરિચિત થશે અને માલવિકાગ્નિમિત્રમ્ ના રૂપકને ચરિતાર્થ કરશે.</p> <p>CO3 – નિર્ગતાસુ ન વા કસ્ય કાલિદાસસ્ય સૂક્તિષુ । પ્રીતિનધુર સાન્દ્રાસુ મઙ્ગરીષ્વિવજાયતે ॥ બાણભદ્રની પ્રશસ્તિ દ્વારા કવિના કાવ્ય મહિમાને જાણશે.</p> <p>CO4 - કાલિદાસે તેમની કૃતિમાં પ્રયોજેલા અલંકાર, છંદ,રસ અને શૈલી નવસર્જનની કલા વિકસાવશે.નૃત્ય-સંગીત અને તરફ આકર્ષિત થશે. રોગના નિદાન માટે આયુર્વેદ અને જ્યોતિષમાં શ્રદ્ધાવાન બનશે.</p> <p>CO5 – નાટકના પાત્ર અને તેમાં નાટ્યાચાર્યોના વ્યવહારમાં ઉત્તમ ગુરુ - શિષ્યનો પરિચય વિદ્યાર્થીઓ મેળવી શકશે.</p> <p>CO6 – શુંગવંશની ઐતિહાસિક પૃષ્ઠભૂમિને જાણશે.</p> <p>CO7 : વાણી અને અર્થથી જોડાયેલ શબ્દોથી કવિ કાલિદાસની અભિવ્યક્તિની વિશેષતાઓ શીખશે.</p> <p>CO8 : વિશુદ્ધ દામ્પત્ય પ્રેમ સમગ્ર જીવનની પ્રવૃત્તિઓનું કેન્દ્ર છે. જે પ્રસ્તુત કૃતિ દ્વારા અનુભવી શકશે.</p>				

	<p>CO9 : કવિની ભાષામાં પ્રસાદ, માધુર્ય, સુકુમારતા ઈત્યાદી ગુણો હોવાથી 'વૈદર્ભી કવિતા સ્વયં વૃતવતી શ્રીકાલિદાસં વરમ્।' સૂક્તિના અધ્યયનથી જિજ્ઞાસા વધશે.</p> <p>CO10 : ઉપમા કાલિદાસસ્ય એટલે કે રૂપકનું અધ્યયન કરતી વેળાએ ચારેય દિશાઓમાં ઉપમાઓ તરતી લાગશે.</p> <p>CO11 : અર્થાન્તરન્યાસો કવિના દ્વારે ઊભા છે અને ઉત્પ્રેક્ષાઓ તેમની મુઠ્ઠીમાં રાખી છે, જે અભ્યાસુઓ શીખશે.</p> <p>CO12 : અશ્વમેધ યજ્ઞની ભાવના દ્વારા ચક્રવર્તિત્વ સિદ્ધ કરવા ઉદ્યમી બનશે.</p> <p>CO13 : રાજ્યતંત્ર, મંત્રીમંડળ, અમલદારની વ્યવસ્થા અંગે સજાગ બનશે.</p> <p>CO14 : કવિ શૃંગારરસના સમર્થ કલાકાર હોવાથી રસિકો તરબોળ બનશે.</p> <p>CO15 : કવિની શૈલી મનોરમ હોવાથી કવિતાકામિનીના વિલાસની પ્રતીતિ થશે. જે આધુનિક સમાજમાં ઉપયોગી બનશે.</p> <p>CO16 : ગુરુજનો શિક્ષકો તરફ આદરભાવ કેળવાશે.</p>																																																															
<p>Mapping between Cos and PSOs</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>PSO 1</th> <th>PSO 2</th> <th>PSO 3</th> <th>PSO 4</th> <th>PSO 5</th> <th>PSO 6</th> <th>PSO 7</th> <th>PSO8</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>CO1</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>CO2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>CO3</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>CO4</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>CO5</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>CO6</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		PSO 1	PSO 2	PSO 3	PSO 4	PSO 5	PSO 6	PSO 7	PSO8	CO1									CO2									CO3									CO4									CO5									CO6								
	PSO 1	PSO 2	PSO 3	PSO 4	PSO 5	PSO 6	PSO 7	PSO8																																																								
CO1																																																																
CO2																																																																
CO3																																																																
CO4																																																																
CO5																																																																
CO6																																																																
<p>Course Content</p>	<p>Unit - 1</p> <ul style="list-style-type: none"> સંસ્કૃત રૂપકનો પરિચય અને માલવિકાગ્નિમિત્રમ્ નો રૂપક પ્રકાર કાલિદાસ - જીવન, સમય અને કવન માલવિકાગ્નિમિત્રમ્ ની ઐતિહાસિક પૃષ્ઠભૂમિ માલવિકાગ્નિમિત્રમ્ - અંક ૧ થી ૫ નું રસદર્શન <p>Unit - 2</p> <ul style="list-style-type: none"> નાટકની આધાર સામ્રાજી કાલિદાસની નાટ્યકલા તથા શીર્ષક માલવિકાગ્નિમિત્રમ્ નું ગ્રંથકર્તૃત્વ અને સમાજદર્શન પાત્રાલેખન અને શૈલી <p>Unit - 3</p> <ul style="list-style-type: none"> માલવિકાગ્નિમિત્રમ્ અંક ૧,૨,૩ <p>Unit - 4</p> <ul style="list-style-type: none"> માલવિકાગ્નિમિત્રમ્ અંક ૪ અને ૫ 																																																															

REFERENCES

૧. સંસ્કૃત સાહિત્યનો પરિચય - ડૉ. એ. ડી. શાસ્ત્રી, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત
૨. સંસ્કૃત સાહિત્યનો પરિચયાત્મક ઇતિહાસ - અમૃત ઉપાધ્યાય, સંસ્કૃત સેવા સમિતિ, અમદાવાદ
૩. સંસ્કૃત નાટકોનો પરિચય - ડૉ. તપસ્વી નાન્દી, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ અમદાવાદ
૪. સંસ્કૃત સાહિત્યના ઇતિહાસ - બલદેવ ઉપાધ્યાય, ચૌખમ્ભા, વારાણસી
૫. કાલિદાસ પરિશીલન - રાધાવલ્લભ ત્રિપાઠી, સંસ્કૃત પરિષદ, સાગર
૬. મહાકવિકાલિદાસવિરચિતમ્ માલવિકાગ્નિમિત્રમ્, સંપાદક - ડૉ. અરવિંદ હ. જોષી
ચૂનીલાલ ગાંધી વિદ્યાભવન, સાર્વજનિક એજ્યુકેશન સોસાયટી, સુરત. ૨૦૧૩
૭. માલવિકાગ્નિમિત્રમ્ પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.

Teaching Methodology	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Method	Internal Assessment : 50 Marks External Assessment :50 Marks

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
SYLLABUS

Program Name	B.A.in Sanskrit (Honours / Honours with Research)								
Semester	8th								
NCrF Credit Level	6								
Course Type	Major								
Course Subtype	Nil								
Subject Type	Discipline Specific								
Course Code	SANS-MAJOR -24*								
Course Level	400								
Course Title	શ્રી પાતંજલ યોગદર્શનમ્- સાધનપાદ (નિયતાંશ)								
Credit	Theory:	4	Practical:0			Total:4			
Effective Form	Academic Year: 2026-27								
Course Outcomes	<p>CO1:વિદ્યાર્થી ભારતીય દર્શનમાં પતંજલિના યોગ દર્શન વિષે વિસ્તૃત જ્ઞાન મેળવશે.</p> <p>CO2:યોગ આત્મસાક્ષાત્કાર કરાવનાર, આત્મબલમાં વૃદ્ધિ કરાવનાર દર્શન છે તેનો સ્વાનુભવ મેળવશે</p> <p>CO3:જીવનનું અંતિમ ધ્યેય મોક્ષ,મુક્તિ, કૈવલ્ય જ્ઞાન છે તે માટે તન ,મનની સ્વસ્થતા યોગના માર્ગે જ સિદ્ધ થાય છે તે સમજશે</p> <p>CO4:મનનો અવસાદ, ખિન્નતા ,નિરાશા જે આજે સમજમાં અતિ વ્યાપ્ત છે તેમાંથી મુક્તિ યોગથી જ શક્ય થશે એ વિચાર દૃઢ થશે.</p> <p>CO5:યોગ આજનો ઉપચારાત્મક ઉપાય છે એ સમજશે</p> <p>CO6:ભારતીય દર્શનો, સંસ્કૃત ભાષા પ્રત્યે રુચિ જાગશે</p> <p>CO7: ઋષિઓ દ્વારા યોગ થકી પણ પરમાત્માનો સાક્ષાત્કાર થાય છે એ ભારતીય સંસ્કૃતિમાં અનુભવથી દર્શાવ્યું છે તે વિષે જાણકારી પ્રાપ્ત કરશે.</p>								
Mapping between Cos and PSOs		PSO 1	PSO 2	PSO 3	PSO 4	PSO 5	PSO 6	PSO 7	PSO8
	CO1								
	CO2								
	CO3								
	CO4								
	CO5								
	CO6								

Course Content	<p>Unit-1 પાતંજલ યોગદર્શનનો પરિચય, સાધનપાદનાં મુખ્ય વિષયોનો પરિચય શ્રી પાતંજલ યોગદર્શનમ્- સાધનપાદ -સૂત્ર 1 ત:12</p> <p>Unit-2 શ્રી પાતંજલ યોગદર્શનમ્- સાધનપાદ -સૂત્ર 13 ત: 24</p> <p>Unit-3 શ્રી પાતંજલ યોગદર્શનમ્- સાધનપાદ -સૂત્ર 25 ત: 34</p> <p>Unit-4 શ્રી પાતંજલ યોગદર્શનમ્- સાધનપાદ -સૂત્ર 35 ત: 55</p>
Reference Books	<ol style="list-style-type: none"> 1. યોગદર્શનમ્ -ગુજરાતી અનુવાદ ,સંપા. સ્વામી સત્યપતિ, દર્શન યોગ મહાવિદ્યાલય ,રોજડ 2. સાંખ્ય- યોગદર્શન , સંપા. નગીનભાઈ શાહ,યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ ,અમદાવાદ 3. ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાનની રૂપરેખા -ખંડ-3 ગુજ. અનુ. પ્રો. ઇંદુકલા ઝવેરી, ગુજરાત વિદ્યાસભા,અમદાવાદ 4. પતંજલિના યોગસૂત્રો ,સંપા. રામકૃષ્ણ ટી. વ્યાસ, સંસ્કૃત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
Teaching Methodology	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Method	<p>Internal Assessment : 50 Marks</p> <p>External Assessment :50 Marks</p>

❖ **Following papers' Syllabus will be Provided by University:**

- **Research Methodology Paper – II (Major) Credits-02)**
- **Minor paper -Entrepreneurship (Credit -04)**

* પેપર 24 અને Research Methodology Paper – II ફક્ત Without OJTનો વિકલ્પ પસંદ કરનાર વિદ્યાર્થી માટે જ છે.

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
B.A. IN SANSKRIT (HONOURS / HONOURS WITH RESEARCH)
सेमेस्टर -७ प्रश्नपत्रनुं प्राडुप.

SANS-MAJOR-17

केशवमिश्रकृत तर्कभाषा (न्यायदर्शन) एवं अनुवाद

Credit-04

Total Marks- 50

2 Hours

प्रश्न -१ टूंकमां जवाब आपो. (७ मांथी ५) (युनिट १ थी ३)	(१०)
प्रश्न -२ (अ) सानुवाड विवरण करु (बे पूछवा) (युनिट- २)	(०८)
(ब) सानुवाड विवरण करु (अेक पूछवुं) (युनिट- ३)	(५)
अथवा	
प्रश्न -२ (अ) सानुवाड विवरण करु (बे पूछवा) (युनिट- २)	(०८)
(ब) सानुवाड विवरण करु (अेक पूछवुं) (युनिट- ३)	(५)
प्रश्न-३ सामान्य प्रश्न (युनिट १ थी ३)	(१३)
अथवा	
प्रश्न-३ सामान्य प्रश्न (युनिट १ थी ३)	(१३)
प्रश्न-४ संस्कृतमां अनुवाड करु (४ मांथी बे) (युनिट ४)	(१४)

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
B.A. IN SANSKRIT (HONOURS / HONOURS WITH RESEARCH)

सेमेस्टर -७ प्रश्नपत्रनुं प्रा३प.

SANS-MAJOR-18

श्रीमद् शंकराचार्यकृत ब्रह्मसूत्र शांकरभाष्यम्-स्मृतिपाद(नियतांश)

Credit-04

2 Hours

Total Marks- 50

प्रश्न -१ ट्रेकमां जवाब आपो. (७ मांथी ५) (युनिट १ थी ४)	(१०)
प्रश्न-२ (अ) गद्यभंड सानुवाए समजावो (बे गद्यभंड पूछवा)(युनिट-२ अने ३)	(८)
(ब) सूत्र समजावो (अेक सूत्र पूछवुं) (युनिट- ४)	(५)
अथवा	
प्रश्न-२ (अ) गद्यभंड सानुवाए समजावो (बे गद्यभंड पूछवा)(युनिट-२ अने ३)	(८)
(ब) सूत्र समजावो (अेक सूत्र पूछवुं) (युनिट- ४)	(५)
प्रश्न-३ सामान्य प्रश्न (युनिट १ थी ४)	(१३)
अथवा	
प्रश्न-३ सामान्य प्रश्न (युनिट १ थी ४)	(१३)
प्रश्न-४ ट्रेकनोंध लभो (गमे ते बे)	(१४)
(१) ट्रेकनोंध(युनिट १ थी ४)	
(२) ट्रेकनोंध(युनिट १ थी ४)	
(३) ट्रेकनोंध(युनिट १ थी ४)	
(४) ट्रेकनोंध(युनिट १ थी ४)	

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
B.A. IN SANSKRIT (HONOURS / HONOURS WITH RESEARCH)
सेमेस्टर -७ प्रश्नपत्रनुं प्रारुप.

SANS-MAJOR-19

महाकवि बाणभट्टविरचिता कादम्बरी-महाश्वेतावृत्तांतः ।

Credit-04

2 Hours

Total Marks- 50

- प्रश्न -१ ट्रेकमां जवाब आपो. (७ मांथी ५) (युनिट १ थी ४) (१०)
- प्रश्न -२ (अ) पेरेग्राङ्गनो अनुवाढ करो(बे पेरेग्राङ्ग पूछवा) (युनिट- २, ३ अने ४) (८)
- (ब) ससन्ढर्ल समजावो (अेक संढर्ल पुछवो) (युनिट- २, ३ अने ४) (५)
- अथवा
- प्रश्न -२ (अ) पेरेग्राङ्गनो अनुवाढ करो(बे पेरेग्राङ्ग पूछवा) (युनिट- २, ३ अने ४) (८)
- (ब) ससन्ढर्ल समजावो (अेक संढर्ल पुछवो) (युनिट- २, ३ अने ४) (५)
- प्रश्न-३ सामान्य प्रश्न (युनिट १ थी ४) (१३)
- अथवा
- प्रश्न-३ सामान्य प्रश्न (युनिट १ थी ४) (१३)
- प्रश्न-४ ट्रेकनोंध लपो (गमे ते बे) (१४)
- (१) ट्रेकनोंध(युनिट १ थी ४)
- (२) ट्रेकनोंध(युनिट १ थी ४)
- (३) ट्रेकनोंध(युनिट १ थी ४)
- (४) ट्रेकनोंध(युनिट १ थी ४)

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
B.A. IN SANSKRIT (HONOURS / HONOURS WITH RESEARCH)
सेमेस्टर -७ प्रश्नपत्रनुं प्रा३प.

Sanskrit Major -20

संस्कृतललितसाहित्यम् –प्रशिष्टमहाकाव्यम् –नैषधचरितम् –सर्गः-१(नियतांश)

Credit-04

2 Hours

Total Marks- 50

प्रश्न -१ टूंकमां जवाब आपो. (७ मांथी ५) (युनिट १ थी ४)	(१०)
प्रश्न -२ (अ) श्लोकोनो अनुवाड करो (बे श्लोको पूछवा)(युनिट- २)	(८)
(ब) ससन्दर्भ समजावो (अेक संडर्भ पुछवो) (युनिट- ३)	(५)
अथवा	
प्रश्न -२ (अ) श्लोकोनो अनुवाड करो (बे श्लोको पूछवा)(युनिट- २)	(८)
(ब) ससन्दर्भ समजावो (अेक संडर्भ पुछवो) (युनिट- ३)	(५)
प्रश्न-३ सामान्य प्रश्न (युनिट १ थी ४)	(१३)
अथवा	
प्रश्न-३ सामान्य प्रश्न (युनिट १ थी ४)	(१३)
प्रश्न-४ टूंकनोध लभो (गमे ते बे)	(१४)
(१) टूंकनोध(युनिट १ थी ४)	
(२) टूंकनोध(युनिट १ थी ४)	
(३) टूंकनोध(युनिट १ थी ४)	
(४) टूंकनोध(युनिट १ थी ४)	

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
B.A. IN SANSKRIT (HONOURS / HONOURS WITH RESEARCH)
सेमेस्टर -८ प्रश्नपत्रनुं प्रारुप.

SANS.- MAJOR -21

भट्टोजी दीक्षित विरचितम् वैयाकरण सिद्धान्त कौमुद्यां अच् सन्धिः एवं समासाः।

Credit-04

2 Hours

Total Marks- 50

प्रश्न -१ ट्रेकमां जवाब आपो. (७ मांथी ५) (युनिट १ थी ४)	(१०)
प्रश्न -२ (अ) संधि उदाहरण सहित समजावो (बे संधि पूछवी) (युनिट-२ अने ३)	(८)
(ब) समास उदाहरण सहित समजावो (बे समास पुछवो) (युनिट-४)	(५)
अथवा	
प्रश्न -२ (अ) संधि उदाहरण सहित समजावो (बे संधि पूछवी) (युनिट-२ अने ३)	(८)
(ब) समास उदाहरण सहित समजावो (बे समास पुछवो) (युनिट-४)	(५)
प्रश्न-३ सामान्य प्रश्न (युनिट १ थी ४)	(१३)
अथवा	
प्रश्न-३ सामान्य प्रश्न (युनिट १ थी ४)	(१३)
प्रश्न-४ ट्रेकनोंध लणो (गमे ते बे)	(१४)
(१) ट्रेकनोंध(युनिट १ थी ४)	
(२) ट्रेकनोंध(युनिट १ थी ४)	
(३) ट्रेकनोंध(युनिट १ थी ४)	
(४) ट्रेकनोंध(युनिट १ थी ४)	

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
B.A. IN SANSKRIT (HONOURS / HONOURS WITH RESEARCH)
सेमेस्टर -८ प्रश्नपत्रनुं प्रारुप.

SANS.- MAJOR -22

आचारुयदणुडविरचितडु कावुवुयादरुशु: (पररुच्छेद:-१)

Credit-04

2 Hours

Total Marks- 50

प्रश्न -१ टुंकडुडुं ऒवडुडु आडुडु. (७ डुडुंथुी डु) (डुनुडु १ थुी ॡ)	(१०)
प्रश्न -२ (अ) कररुडुडु सडुनुवडुडु सडुडुडुवु (डुे कररुडुडु डुूडुवुी) (डुनुडु- २ अने ३)	(०ॢ)
(डु) कररुडुडु सडुनुवडुडु सडुडुडुवु (अेक कररुडुडु डुूडुवुी)(डुनुडु ॡ)	(डु)
अथवडु	
प्रश्न -२ (अ) कररुडुडु सडुनुवडुडु सडुडुडुवु (डुे कररुडुडु डुूडुवुी) (डुनुडु- २ अने ३)	(०ॢ)
(डु) कररुडुडु सडुनुवडुडु सडुडुडुवु (अेक कररुडुडु डुूडुवुी)(डुनुडु ॡ)	(डु)
प्रश्न-३ सडुडुडुडु डुडुडु (डुनुडु १ थुी ॡ)	(१३)
अथवडु	
प्रश्न-३ सडुडुडुडु डुडुडु (डुनुडु १ थुी ॡ)	(१३)
प्रश्न-ॡ टुंकनुुुध लडुडु (गडुे ते डुे)	(१ॡ)
(१) टुंकनुुुध(डुनुडु १ थुी ॡ)	
(२) टुंकनुुुध(डुनुडु १ थुी ॡ)	
(३) टुंकनुुुध(डुनुडु १ थुी ॡ)	
(ॡ) टुंकनुुुध(डुनुडु १ थुी ॡ)	

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
B.A. IN SANSKRIT (HONOURS / HONOURS WITH RESEARCH)
સેમેસ્ટર -૮ પ્રશ્નપત્રનું પ્રારૂપ.

Sanskrit Major -23

મહાકવિ કાલિદાસ વિરચિતમ્ – માલવિકાગ્નિમિત્રમ્ |

2 Hours	Credit-04
	Total Marks- 50
પ્રશ્ન -૧ ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૭ માંથી ૫) (યુનિટ ૧ થી ૪)	(૧૦)
પ્રશ્ન -૨ (અ) શ્લોકોનો અનુવાદ કરો (બે શ્લોકો પૂછવા) (યુનિટ- ૩)	(૮)
(બ) સસન્દર્ભ સમજાવો (એક સંદર્ભ પૂછવો (યુનિટ- ૪)	(૫)
અથવા	
પ્રશ્ન -૨ (અ) શ્લોકોનો અનુવાદ કરો (બે શ્લોકો પૂછવા) (યુનિટ- ૩)	(૮)
(બ) સસન્દર્ભ સમજાવો (એક સંદર્ભ પૂછવો (યુનિટ- ૪)	(૫)
પ્રશ્ન-૩ સામાન્ય પ્રશ્ન (યુનિટ ૧ થી ૪)	(૧૩)
અથવા	
પ્રશ્ન-૩ સામાન્ય પ્રશ્ન (યુનિટ ૧ થી ૪)	(૧૩)
પ્રશ્ન-૪ ટૂંકનોંધ લખો (૭મે તે બે)	(૧૪)
(૧) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)	
(૨) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)	
(૩) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)	
(૪) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)	

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
B.A. IN SANSKRIT (HONOURS / HONOURS WITH RESEARCH)

सेमेस्टर -८ प्रश्नपत्रनुं प्रारुप.

Sanskrit Major -24

श्री पातंजलयोगदर्शनम्-साधनपादः (नियतांश)

Credit-04

2 Hours

Total Marks- 50

प्रश्न -१ ट्रेकमां जवाब आपो. (७ मांथी ५) (युनिट १ थी ४)	(१०)
प्रश्न-२ (अ) सूत्रो सानुवाट समजावो (बे सूत्रो पूछवा) (युनिट- १ अने २)	(०८)
(ब) सूत्र सानुवाट समजावो (अेक सूत्र पूछवुं) (युनिट- ३)	(५)
अथवा	
प्रश्न-२ (अ) सूत्रो सानुवाट समजावो (बे सूत्रो पूछवा) (युनिट- १ अने २)	(०८)
(ब) सूत्र सानुवाट समजावो (अेक सूत्र पूछवुं) (युनिट- ३)	(५)
प्रश्न-३ सामान्य प्रश्न (युनिट १ थी ४)	(१३)
अथवा	
प्रश्न-३ सामान्य प्रश्न (युनिट १ थी ४)	(१३)
प्रश्न-४ ट्रेकनोध लपो (गमे ते बे)	(१४)
(१) ट्रेकनोध(युनिट १ थी ४)	
(२) ट्रेकनोध(युनिट १ थी ४)	
(३) ट्रेकनोध(युनिट १ थी ४)	
(४) ट्रेकनोध(युनिट १ थी ४)	